

Colleges van gedeputeerde staten van Flevoland, Noord-
Holland en Utrecht

VERTROUWELIJK

**Directoraat-generaal
Bestuur en
Koninkrijksrelaties**
Bestuur, Democratie en
Financiën

Contactpersoon
Coen Zoon

T 06 52809012

coen.zoon@minbzk.nl

Kenmerk

2013-0000761599

Datum 13 december 2013
Betreft instrumentarium Noordvleugelprovincie

Inleiding

Het kabinet heeft het voornemen om de drie provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht samen te voegen om te komen tot een krachtig middenbestuur in de Noordvleugel. Het gaat om het in evenwicht brengen van bestuurlijke schaal en de schaal van opgaven, een heldere profilering in het ruimtelijk-economisch domein en een duidelijke positionering ten opzichte van andere partijen, in het bijzonder de grote steden.

Door een grotere schaal komt de Noordvleugelprovincie in een andere verhouding te staan ten opzichte van het Rijk en inliggende gemeenten: er ontstaat een provincie nieuwe stijl. Een grotere schaal betekent ook dat nieuwe samenhangen, verbanden en opgaven ontstaan. Dit geeft aanleiding om het instrumentarium (taken en bevoegdheden) van de provincie nieuwe stijl te verkennen en af te stemmen op de specifieke opgaven in het gebied. Het Rijk zal daarbij bezien hoe het de provincie nieuwe stijl in staat stelt haar bredere taak en rol op te pakken. Naast overdracht van taken en bevoegdheden, is aan de orde dat het Rijk zich meer bescheiden opstelt en meer overlaat aan het provinciaal bestuur. Bij de verkenning van het instrumentarium is het profiel van provincies, zoals opgenomen in de Bestuursafspraken 2011-2015, leidend. Voor een provincie die zich concentreert op de uitvoering van taken in het ruimtelijk economisch domein is er geen reden om de open huishouding te veranderen.

In 2014 zal het kabinet het wetsvoorstel tot samenvoeging van de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht aanbieden aan de Tweede Kamer. Een toelichting op het instrumentarium van de provincie nieuwe stijl maakt daarvan onderdeel uit. In deze brief wordt inzicht verschaft in de uitkomsten van de verkenning die het kabinet heeft uitgevoerd. Voorafgaand daaraan wordt ingegaan op hoe het kabinet de vorming van andere provincies nieuwe stijl wil vormgeven, hoe het kabinet omgaat met vraagstukken ten aanzien van het grensbeloop en welke benadering het kabinet kiest ten aanzien van het aantal leden van provinciale staten en gedeputeerden in de nieuwe provincie. In de (verbrede) bijeenkomst van de stuurgroep Noordvleugelprovincie op 18 december a.s. bespreken wij graag uw reactie op deze brief.

Vorming meerdere provincies nieuwe stijl

Gelet op de urgentie voor versterking van het middenbestuur in de Noordvleugel, heeft het kabinet ervoor gekozen om allereerst de samenvoeging van de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht ter hand te nemen. In lijn met het regeerakkoord heeft het kabinet een eindbeeld voor ogen van meerdere 'provincies nieuwe stijl' die qua schaalniveau zoveel mogelijk samenvallen met hun taken en opgaven. Daarbij wordt gekozen voor een gebiedsgerichte benadering. Er zal aandacht zijn voor de regiospecifieke omstandigheden; de context waarin een provincie opereert, staat centraal. Het proces om tot provincies nieuwe stijl in de rest van het land te komen dient, parallel aan de vorming van de Noordvleugelprovincie, van onderop vorm te krijgen. Nog in 2014 zal ik stappen zetten om het gesprek met de huidige provincies over de vorming van meerdere provincies nieuwe stijl op gang te brengen.

Datum

13 december 2013

Kenmerk

2013-0000761599

Grensbeloop

In het wetsvoorstel tot samenvoeging van de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht zal het kabinet een beschouwing geven van het grensbeloop van de nieuwe provincie. Maatschappelijke en ruimtelijk-economische relaties zijn bepalend bij het vaststellen van het grensbeloop. In het wetsvoorstel wordt ingegaan op de specifieke vragen en aandachtspunten die hieromtrent naar voren zijn gebracht in de zienswijzen op het herindelingsontwerp.

Aantal leden provinciale en gedeputeerde staten

De omvang en opgaven van de nieuwe provincie geven aanleiding om het aantal leden van provinciale staten en gedeputeerde staten opnieuw te bezien. Zoals geschetst in het herindelingsontwerp, zal voor het aantal de statenleden een extra inwonersklasse worden gerealiseerd voor provincies met meer dan 4 miljoen inwoners. In het wetsvoorstel tot samenvoeging van de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht wordt inzicht verschaft in het aantal statenleden dat aan deze extra inwonersklasse verbonden is. Ook op het aantal gedeputeerden in de Noordvleugelprovincie zal in het wetsvoorstel worden ingegaan.

Instrumentarium Noordvleugelprovincie

Onderstaand wordt de inventarisatie van het instrumentarium van de Noordvleugelprovincie toegelicht. Dit gebeurt aan de hand van een indeling naar zeven thema's:

1. Kwaliteit openbaar bestuur
2. Regionale economie
3. Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
4. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en inrichting
5. Milieu, energie en klimaat
6. Vitaal platteland
7. Cultuurhistorie en culturele infrastructuur

Per thema is onderstaand allereerst geschetst wat -in algemene zin- de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn van het provinciaal bestuur. Vervolgens wordt ingegaan, voor zover van toepassing, op de veranderingen die het kabinet in 2016 wil doorvoeren. Inzicht wordt gegeven in zowel de veranderingen voor alle provincies (generiek en uiteraard ook van belang voor de nieuwe provincie) als specifiek de Noordvleugelprovincie.

1. Kwaliteit openbaar bestuur

Algemeen

Het kabinet heeft en houdt een voorkeur voor herindelingen die door de betrokken gemeenten zelf geïnitieerd worden (van onderop). Het provinciaal bestuur heeft een belangrijke verantwoordelijkheid (kerntaak) voor het versterken en waarborgen van de kwaliteit van het lokaal bestuur. Om invulling te kunnen geven aan deze verantwoordelijkheid heeft de provincie verschillende instrumenten tot haar beschikking, zoals het interbestuurlijk toezicht in het fysiek domein, het uitvoeren van bestuurskrachtmetingen en het opstarten van een procedure tot gemeentelijke herindeling op basis van de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi). De Grondwet bepaalt dat het opheffen en instellen van gemeenten bij wet moet geschieden. De eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van een gemeentelijke herindeling ligt bij de regering en Staten-Generaal.

Datum

13 december 2013

Kenmerk

2013-0000761599

Veranderingen specifiek voor het gebied Noordvleugelprovincie

Er vinden op het terrein van kwaliteit openbaar bestuur geen wijzigingen plaats die van toepassing zijn op alle provincies. Specifiek voor de Noordvleugelprovincie worden twee experimenten gestart:

Experiment gemeentelijke herindeling

Zoals hierboven geschetst houdt het kabinet vast aan het uitgangspunt van gemeentelijke herindelingen van onderop. Maar, in de Noordvleugelprovincie wordt een experiment gestart waarbij de nieuwe provincie de mogelijkheden krijgt om te interveniëren bij bestuurlijke knelpunten. De minister zal voorstellen tot gemeentelijke herindeling vanuit de Noordvleugelprovincie overnemen, tenzij deze niet voldoen aan de Wet algemene regels herindeling. Zo nodig wordt het Beleidskader gemeentelijke herindeling daarop aangevuld. Hiermee wordt de zelfstandigheid van de provincie bij het realiseren van een gemeentelijke herindeling vergroot.

Experiment bevoegdheid opleggen bestuurskrachtonderzoek

De verantwoordelijkheid voor het op orde houden van gemeentelijke bestuurskracht ligt bij gemeenten. Provincies hebben een verantwoordelijkheid omtrent het waarborgen van de kwaliteit van het lokaal bestuur. Een bestuurskrachtonderzoek vindt thans alleen plaats met instemming van de betrokken gemeente(n). Het kan hierdoor voorkomen dat in een gemeente of regio geen bestuurskrachtonderzoek plaatsvindt, terwijl de provincie vanuit haar wettelijke taak sterke aanwijzingen heeft dat er wel aanleiding voor is. Specifiek voor deze gevallen wordt in de Noordvleugelprovincie een experiment gestart waarbij de provincie gemeenten kan verplichten deel te nemen aan een bestuurskrachtonderzoek.

2. Regionale economie

Algemeen

Het Rijk heeft het ruimtelijk-economisch beleid naar alle provincies gedecentraliseerd en ook de ontwikkeling en uitvoering van EFRO-programma's is decentraal belegd. De provincies zijn volledig verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het beleid en programma's voor regionale

economische ontwikkeling. Dit betekent dat provincies de ruimte hebben om op regionaal niveau het economisch beleid geheel naar eigen inzicht vorm te geven en hierbij goede samenwerking met het Rijk te borgen voor de afstemming van nationale en regionale prioriteiten. De provincies staan samen met het Rijk – gegeven elkaars verantwoordelijkheden – voor de uitdaging om op onderwerpen zoals innovatie en duurzaamheid verbindingen te maken tussen nationaal en regionaal economisch beleid, die winst opleveren voor de doelgroepen van het beleid.

Datum
13 december 2013
Kenmerk
2013-0000761599

Veranderingen specifiek voor het gebied Noordvleugelprovincie

Er vinden op het terrein van regionale economie geen wijzigingen plaats die van toepassing zijn op alle provincies. De twee onderstaande thema's zijn specifiek van toepassing op de Noordvleugelprovincie.

Pilot topsectoren in de regio

De Noordvleugelprovincie en het Rijk delen de ambitie om het Midden- en Kleinbedrijf te versterken, het innovatieve bedrijfsleven te stimuleren en cross-overs tussen sectoren te faciliteren. Voor de Noordvleugelprovincie wordt hiertoe in een pilot met de Economic Boards van Utrecht, Amsterdam en Almere en in samenwerking met de topteams van de topsectoren een gezamenlijke aanpak ontwikkeld voor wederzijdse versterking van het topsectorenbeleid en het regionaal economisch beleid. Dit biedt kansen voor de Economic Boards om gezamenlijk toe te werken naar een Economic Board op Noordvleugelniveau. In andere regio's in Nederland hebben Rijk en regio een gezamenlijk ondersteunend instrument in de vorm van een regionale ontwikkelingsmaatschappij. Als de Noordvleugelprovincie een dergelijk, robuust en levensvatbaar vormgegeven (financierings)instrument wil inzetten, zal het Rijk het verzoek om hierin financieel (mede) te participeren welwillend bezien.

Kamer van Koophandel in relatie tot regionaal economisch beleid

De Kamers van Koophandel en Syntens bundelen per 1 januari 2014 de krachten voor ondernemend Nederland en zijn vanaf 1 januari 2014 samen in één nieuwe Kamer van Koophandel (KvK). De nieuwe provincie is een belangrijke regionale stakeholder voor de Regioraad van de KvK. De Regioraad is primair verantwoordelijk voor de inhoudelijke programmering van de regionale activiteiten van de KvK.

Door de reorganisatie bij de KvK zijn er slechts beperkt financiële middelen om de taken uit te voeren en is het noodzakelijk dat er prioriteiten gesteld worden. De KvK zal zich daarom veel minder dan in het verleden bezighouden met regiostimulering en individuele bedrijfsvoorlichting. Mocht er bij het regionale bedrijfsleven behoefte bestaan aan dergelijke werkzaamheden, dan kan de Noordvleugelprovincie een belangrijke rol vervullen om dit in afstemming met de KvK te organiseren en gebundeld en toegankelijk te maken voor het regionale bedrijfsleven.

Verder is recent afgesproken om te bezien hoe regionale en nationale dienstverlening aan het Midden- en Kleinbedrijf en financiële innovatiestimulering van het Midden- en Kleinbedrijf beter gestroomlijnd kan worden. De Noordvleugelprovincie kan hierin een belangrijke rol spelen.

3. Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

Algemeen

Met de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, 2012) en het Bestuursakkoord 2011-2015 heeft het vorige kabinet afspraken gemaakt over decentralisaties. Voor wat betreft regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer is daarbij de lijn van het Profiel provincies bevestigd. Dit leidt onder andere tot de overheveling van het provinciale deel van de BDU naar het Provinciefonds, die – afhankelijk van parlementaire instemming – per 1 januari 2015 wordt gerealiseerd.

Datum

13 december 2013

Kenmerk

2013-0000761599

De taak van de provincies conform de SVIR valt in twee sporen uiteen:

- Vanuit de kerntaken in het domein van de ruimtelijke ontwikkeling en de fysieke omgeving (regionale economie, bereikbaarheid, natuur en landschap, milieu, cultuurhistorie) regionaal bereikbaarheidsbeleid ontwikkelen. De wettelijke bevoegdheden worden daarop (nog meer) toegesneden via de komende Omgevingswet, waarin de Planwet verkeer en vervoer zal opgaan.
- Gebiedsregisseur door het ontwikkelen van integrale ontwikkelingsvisies, het afwegen en afstemmen van belangen en het bewaken en bevorderen van complementariteit tussen steden en tussen regio's binnen de provincie.

De provincie bevordert de (regionale) bereikbaarheid over de weg en de verkeersveiligheid (kerntaak) en is opdrachtgever voor het regionaal openbaar vervoer (kerntaak). Daartoe verrichten provincies – naast de regietaak – regionale uitvoerende taken, zoals aanleg en beheer provinciale wegen en concessieverlening openbaar stads- en streekvervoer. De provincie doet dit in grote mate van autonomie. De provincie doet dit in samenspraak met het Rijk en de gemeenten. Een belangrijke bestuurlijke opgave is de verdere ontwikkeling van samenwerking, zodat in deze regio gezamenlijk de complexe verkeersopgaven worden opgelost.

Generieke veranderingen (voor alle provincies)

Versterking OV in en rond verstedelijkte gebieden

De in het OV bureau Randstad participerende Randstadoverheden hebben een bestuurlijk overleg geïntroduceerd op basis van een bestuurlijk samenwerkingsmodel. Het Rijk neemt de principes van dit model over en werkt dit met de decentrale overheden gezamenlijk verder uit. Medio 2014 zal zo'n overleg in alle regio's kunnen gaan functioneren. Op deze manier komen de provincies rechtstreeks aan tafel met onder andere NS, Prorail en het ministerie van Infrastructuur en Milieu, zodat zij directe invloed kunnen uitoefenen op de stappen, die worden gezet bij het realiseren van de gezamenlijke opgaven. Het overleg wordt zo ingericht dat wordt gewerkt met respect voor elkaars rollen, verantwoordelijkheden en doelen en vanuit wederzijds vertrouwen.

De nieuwe provincie is bij uitstek in de positie om onder andere via dit nieuwe overleg te werken aan een efficiënt openbaar vervoer in het gehele gebied van de provincie, dat:

- rekening houdt met de behoeften van burgers aan passend openbaar vervoer,
- de ruimtelijke ontwikkelingen ondersteunt (knopen en overstappunten) en
- goed aansluit op het vervoer in het grootstedelijk gebied van Amsterdam – Almere (vervoerregio).

Veranderingen specifiek voor het gebied Noordvleugelprovincie

Afschaffing Wgr plus regio, oprichting vervoerregio¹

Toelichting: Na de afschaffing van de Wgr plus regio's per 1-1-2015 krijgt het provinciaal bestuur, via de samenwerking in de vervoerregio, directe inbreng bij grootstedelijke verkeer en vervoervraagstukken. Het provinciaal bestuur werkt daarin vanuit haar brede provinciale profielrol aan bereikbaarheid samen met de gemeenten in de vervoerregio. Ook kan de provincie zo direct zorgen voor de afstemming met het regionaal openbaar vervoer in het omliggende gebied. De provincies zullen een betekenisvolle positie hebben in, of in samenwerking met de vervoerregio, zodat de provincies hun nieuwe rol goed kunnen invullen. Daarvoor is geen zware samenwerkingsconstructie nodig. De samenwerking kan in goed overleg licht en flexibel worden gehouden. Het Rijk brengt geen andere taken of middelen onder bij de vervoerregio dan nu in het wetsvoorstel tot afschaffing van de Wgr plus worden genoemd. De middelen uit de BDU die nu naar de provincie stromen ten aanzien van het gebied buiten de huidige stadsregio/toekomstige vervoerregio, blijven (via het Provinciefonds) rechtstreeks naar de provincie gaan. Dat geldt ook in het geval gemeenten buiten de stadsregio/vervoerregio besluiten om toe te treden tot de vervoerregio.

Datum

13 december 2013

Kenmerk

2013-0000761599

Positionering in MIRT omgeving

Na de start van de Noordvleugelprovincie wordt aangevangen met een stapsgewijze versterking van de positie van deze nieuwe provincie samenhangend met activiteiten, die nu nog vaak door het Rijk worden opgepakt. Aldus wordt – in aansluiting op de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte - bevorderd dat de bereikbaarheidsopgaven en bredere ruimtelijk-economische opgaven in samenhang worden opgepakt. Het Rijk richt zich primair op de nationale belangen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

De versterking van de rol van de Noordvleugelprovincie betreft:

1. De nieuwe provincie wordt het primaire aanspreekpunt voor het Rijk en treedt op als regionale vertegenwoordiger namens de regio's en de gemeenten bij het periodieke MIRT-overleg. De provincie is delegatieleider namens de regio's, stelt de delegatie samen en zorgt voor mandaat namens de inliggende gemeenten en regio's. De provincie zorgt voor afstemming met omliggende regio's.
2. In de rolverdeling Rijk – Noordvleugelprovincie bij MIRT-onderzoeken/verkenningen wordt per geval gezien aan de hand van scope, problematiek enzovoort of de nieuwe provincie de trekkersrol kan verkrijgen. Daarbij wordt breed gekeken: bereikbaarheid, infrastructuur, ruimtelijke opgaven, regionale economie, inpassing en dergelijke.
3. Bij de nieuwe aanpak 'Bereikbaarheidsopgaven' betekent dit:
 - de Noordvleugelprovincie zorgt voor de ruimtelijke vertaling (gekoppeld aan bereikbaarheidsopgaven) en zo nodig doorwerking van de afspraken in de (ruimtelijke) plannen van gemeenten,
 - de Noordvleugelprovincie zorgt voor de (aansturing van de) uitvoering van de maatregelen bij de provincie zelf en bij de gemeenten.

¹ De constructie vervoerregio geldt niet alleen voor de nieuwe provincie, maar ook voor de provincie Zuid-Holland voor wat betreft het gebied van de huidige stadsregio's Rotterdam en Haaglanden.

- de Noordvleugelprovincie regelt de afstemming met en de bijdragen van regionale of lokale organisaties zoals het bedrijfsleven.
- waar mogelijk werken uitvoerende diensten samen bij de uitvoering van maatregelen.

Datum

13 december 2013

Kenmerk

2013-0000761599

Intensivering samenwerking beheer en onderhoud en verkeersmanagement in infrastructuur

In overleg met de Noordvleugelprovincie zal de bestaande samenwerking tussen Rijkswaterstaat en de huidige drie provincies op het gebied van beheer en onderhoud en verkeersmanagement worden geïntensiveerd/uitgebreid.

Op dit moment wordt verkeersmanagement in nauwe en succesvolle samenwerking uitgevoerd door provincie, Rijkswaterstaat en de grote steden. Voorbeelden van goede samenwerking zijn: het Regionaal Tactisch Team (bekroond met de Wegbeheerders Ontmoeten Wegbeheerderprijs), de Minder-Hinder aanpak via Regioregie (coördinatie door provincie) en de Blauwe Golf (afstemming scheepvaartverkeer en openingstijden van bruggen en sluisen).

Het (verder) intensiveren van samenwerking op het gebied van beheer en onderhoud/verkeersmanagement is kansrijk en kan meerwaarde hebben voor de nieuwe provincie, Rijkswaterstaat en weggebruikers. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende drie thema's:

- *Verkeersmanagement:* Er wordt verkend hoe de samenwerking op het terrein van verkeersmanagement in de brede in de toekomst uitgebreid/geïntensiveerd kan worden. Een van de opties die voorligt, is een gezamenlijke verkeerscentrale.
- *Uitwisseling contracteringskennis:* Rijkswaterstaat en de nieuwe provincie wisselen contracteringskennis die in de afgelopen jaren is opgedaan bij het toepassen van nieuwe contractvormen in de Grond-, weg- en waterbouw (o.a. grotere contracten , functionele specificaties).
- *Verkenning gezamenlijke contracten voor beheer en onderhoud:* Gezamenlijk zullen Rijkswaterstaat en de nieuwe provincie de mogelijkheden onderzoeken voor een gezamenlijke inkoop en marktbenadering. Dit creëert schaalvoordelen en kan zowel Rijkswaterstaat als de nieuwe provincie financieel voordeel opleveren. Bijvoorbeeld een gezamenlijk onderhoudscontract voor een deel van het netwerk in de nieuwe provincie (bijvoorbeeld complete Kop van Noord-Holland).

4. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en inrichting

Algemeen

In 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) in werking getreden. Vanaf dat moment is de ruimtelijke ordening verregaand gedecentraliseerd of geheel losgelaten en concentreert het Rijk zich op 13 nationale belangen. Met de SVIR hebben de provincies de positie gekregen om, met inachtneming van de taken van (samenwerkende) gemeenten, op het (inter)regionale niveau een sectoroverstijgende en verbindende rol te spelen. De provincie fungeert als regionaal gebiedsregisseur door het ontwikkelen van integrale ontwikkelingsvisies,

het afwegen en afstemmen van belangen en het bewaken en bevorderen van complementariteit tussen steden en tussen regio's binnen de provincie.

Datum
13 december 2013
Kenmerk
2013-0000761599

Generieke veranderingen (voor alle provincies)

Huisvestingsverordening

Met de afschaffing van de Wgr plus regio's wordt aan het provinciaal bestuur de bevoegdheid gegeven om, op verzoek van één of meer gemeenten, een woningmarktregio aan te wijzen waar uitsluitend met toepassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen een huisvestingsverordening tot stand kan worden gebracht. Hiervoor is een wijziging van de Huisvestingswet aangeboden aan de Tweede Kamer bij Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enkele andere wetten in verband met de afschaffing van de Wgr plusregio's. De provincie kan een aanwijzing geven als het belang van een evenwichtige regionale woonruimteverdeling dat vereist. De provincie kan de indeling in woningmarktregio's vastleggen in de Provinciale Woonvisie.

Veranderingen specifiek voor het gebied Noordvleugelprovincie

Gezamenlijke aanpak Hoofdwatersysteem

Het Rijk is gestart met het opstellen van een nieuw Beheer- en ontwikkelplan voor de Rijkswateren (BPRW 2015 - 2021) waaronder het Markermeer en het IJsselmeer vallen. Het Rijk stelt een ontwerpplan op en voert hierover overleg met diverse partijen. Ter borging van de integraliteit en kwaliteit biedt het Rijk aan dat het proces van het BPRW zodanig wordt ingericht dat – naast de waterbeheerders – ook de provincies intensief zullen worden betrokken zodat hun bredere agenda op het gebied van recreatie, natuur en toerisme vroegtijdig en volwaardig ingebracht kan worden. Binnen het BPRW kan het gebiedsdeel voor het IJsselmeergebied in gezamenlijkheid worden opgesteld.

Schiphol

Het nationale belang van Schiphol wordt en blijft geborgd door een rijksverantwoordelijkheid ten aanzien van onder andere de exploitatie van Schiphol, de vormgeving van het hinderbeleid en de vormgeving van het ruimtelijke beperkingenbeleid. De Omgevingsraad Schiphol heeft een bovenregionaal karakter (werkgebied beslaat naast het gebied van de nieuwe provincie ook een deel van het grondgebied van Zuid-Holland) en geeft op strategisch niveau invulling aan het balanceren tussen de ontwikkeling van de luchtvaart, hinderbeperkende maatregelen en het vergroten van de leefkwaliteit rondom Schiphol. Het product van de Omgevingsraad is in alle gevallen een advies aan het kabinet in haar rol als bevoegd gezag (Luchtvaartwet). De provincie is deelnemer aan de Omgevingsraad. Gedeputeerde Staten zijn daarmee nu en in de toekomst in staat de adviezen van de Omgevingsraad te vertalen naar haar eigen bevoegdheden.

5. Milieu, energie en klimaat

Algemeen

De provincie is met name bevoegd gezag voor vergunningverlening voor BRZO- en IPPC-bedrijven, alsmede verantwoordelijk voor het toezicht daarop. In de RUD's

zijn uitvoerende milieutaken belegd waarvoor, afhankelijk van het type activiteit gemeenten en provincie bevoegd gezag zijn. Het toezicht op de provinciale milieutaken is uitbesteed aan de RUD's. Daarmee heeft de provincie een belangrijke rol bij bedrijven die potentieel een grote impact kunnen hebben op de leefomgeving. Het kabinet bereidt een integrale stelselherziening van het Omgevingsrecht voor (de Omgevingswet en uitvoeringsbesluiten).

Datum
13 december 2013
Kenmerk
2013-0000761599

Generieke veranderingen (voor alle provincies)

Minimale verantwoording Kaderrichtlijn Water (KRW) en Natura 2000

Onnodige verantwoording wordt zoveel mogelijk voorkomen bij de implementatie van Europese regelgeving. Dat is ook de inzet van het Rijk bij de nieuwe Omgevingswet. De verantwoordingslast van de provincies in het kader van de Kaderrichtlijn Water is nu al minimaal. Er worden door het Rijk geen aanvullende rapportages gevraagd. In het kader van de Omgevingswet zal bezien worden hoe de verantwoording ten aanzien van de Kaderrichtlijn Water verder gestroomlijnd kan worden. Voor wat betreft Natura 2000 wordt verwezen naar het onderdeel Vitaal Platteland (Decentralisatie Natuur).

Bredere adviesrol Mijnbouwwet

De adviesrol die de provincie heeft op basis van de huidige Mijnbouwwet (naast de Wet Ruimtelijke Ordening/Omgevingswet) zal opnieuw worden bezien met als doel om beter inhoudelijk invulling te geven aan de positie van de provincie in de ruimtelijke ordening bij afwegingen omtrent functies in de ondergrond. Van een bindende adviesrol voor de provincie is geen sprake.

Veranderingen specifiek voor het gebied Noordvleugelprovincie

Geluidnormering Noordzeekanaalgebied

In de geluidwetgeving is opgenomen dat het bevoegd gezag (doorgaans de gemeente) voor woningbouw nabij de zeehavens onder voorwaarden een ruimere geluidsnorm kan hanteren dan elders. Met deze 'zeehavenonthefving' kan het bevoegd gezag in deze gebieden soepeler omgaan met de ruimtelijke mogelijkheden voor woningbouw. Van deze mogelijkheid wordt voor het Noordzeekanaalgebied al gebruik gemaakt. Daarnaast hebben gemeenten op grond van de Stad & Milieu-benadering de ruimte om, mits goed gemotiveerd, zelfs nog boven de toegestane maximale waarde uit te gaan; dat geldt voor zowel de reguliere maximale waarde als voor de reeds verhoogde maximale waarde ingevolge de 'zeehavenonthefving'. Ook die mogelijkheid tot flexibiliteit is al vastgelegd in wetgeving. Het instrumentarium van de Omgevingswet zal te zijner tijd bevorderen dat gebiedsgerichte besluitvorming (zoals die rond het Noordzeekanaalgebied) op nog integralere wijze vorm kan krijgen. De mogelijkheden die de huidige Crisis- en Herstelwet biedt voor experimenten om bijvoorbeeld tijdelijk af te wijken van onder andere geluidnormeringen worden daarbij betrokken.

Recent hebben het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke visie voor het Noordzeekanaalgebied opgesteld. Aansluitend bij die visie zal de regio samen met het rijk een pilot starten om te bevorderen dat de mogelijkheden voor flexibiliteit en afweging die de diverse wettelijke kaders bieden, optimaal worden benut. Naast bijv. de 'zeehavenonthefving' uit de Wet geluidhinder zijn daarbij met

name de Crisis- en Herstelwet en de Interimwet stad-en-milieubenadering van belang. Een concrete praktijksituatie binnen het gebied waarop genoemde visie betrekking heeft, zal het vertrekpunt vormen voor de pilot.

Datum
13 december 2013
Kenmerk
2013-0000761599

6. Vitaal platteland

Algemeen

Op basis van de afspraken in het Bestuursakkoord Natuur (2012) en het Natuurpact (2013) is de realisatie van de ontwikkeling en het beheer van de natuur in Nederland volledig gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk is richting Brussel verantwoordelijk voor het tijdig nakomen van Europese verplichtingen en implementatie van regelgeving in nationaal natuurbeleid en stelt hiervoor kaders op waaraan het natuurbeleid van de provincies moet voldoen. Nederland dient als geheel zorg te dragen voor een gunstige staat van instandhouding van de natuur en voorop staat dat zowel verantwoording als uitvoering adequaat gebeurt.

Generieke veranderingen (voor alle provincies)

Decentralisatie Natuur

Binnen de (inter)nationale kaders (Ecologische Hoofdstructuur, Natura 2000, Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP, 2^e pijler van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid), Vogel- en Habitatrichtlijn, agrarisch natuurbeheer, ecologische maatregelen Kaderrichtlijn Water) hebben de provincies de vrijheid om te concretiseren hoe zij ambities willen realiseren. Het Rijk stelt geen aanvullende nationale eisen en heeft vertrouwen in de uitvoeringskracht van provincies en de (democratisch gelegitimeerde) keuzes die zij maken. Dit resulteert in de volgende afspraken:

- Met een bestuursovereenkomst draagt het Rijk het economisch eigendom van het merendeel van de grondvoorraad (voor natuur) van het Rijk over aan de provincies.
- Voor de Vogel- en Habitatrichtlijn is het Rijk systeemverantwoordelijk en stelt de kaders vast, de uitvoering en realisatie liggen bij de provincies. Nederland moet op landelijk niveau een gunstige staat van instandhouding realiseren voor Natura-2000 waarden. De door de Europese Commissie verplicht gestelde gebiedsrapportages voor de uitvoering van de Vogel- en habitatrichtlijn worden opgesteld door de provincies. Het Rijk biedt de informatie die provincies aanleveren waar mogelijk direct aan bij de Europese Commissie.
- De verantwoordelijkheid voor het opstellen van beheerplannen voor Natura-2000 gebieden, met uitzondering van de Rijkswateren en Defensiegebieden (40 van de 160 beheerplannen), wordt –in de nog in voorbereiding zijnde Wet Natuurbescherming- volledig overgedragen aan de provincies.
- Het Rijk zal voor de programmatische uitwerking van het nieuwe Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP) 2014-2020 (2^e pijler van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie), in overleg met de provincies, zoeken naar een balans in de naleving van de uniforme kaders van de Europese Commissie en de ruimte die het Nederlandse gedecentraliseerde natuur- en plattelandsbeleid aan de provincies biedt. Over de inhoudelijke keuzes vindt overleg plaats tussen Rijk en provincies. De financiële verantwoordelijkheid voor EU-conforme uitvoering ligt bij de provincies.

- Provincies zijn zelf verantwoordelijk voor monitoring en rapportage op basis van de Europese richtlijnen; het Rijk bundelt de gebiedsrapportages van de provincies en stuurt deze door naar Brussel. De provincies leveren ook informatie ten behoeve van de nationale rapportage aan de Europese Commissie.

Datum
13 december 2013
Kenmerk
2013-0000761599

De afspraken voor het beleidsveld natuur zijn van toepassing op alle provincies en dus niet specifiek van toepassing op de nieuw te vormen provincie. Voor de uitvoering van de ambities stelt het kabinet een structurele intensivering van 200 miljoen euro beschikbaar (bovenop de middelen uit het Bestuursakkoord Natuur).

Taken Dienst Landelijk Gebied

Op basis van de uitgangspunten in het Bestuursakkoord Natuur (2012) zijn met alle provincies afspraken gemaakt over de Dienst Landelijk Gebied (DLG). Per 1-1-2015 wordt de DLG opgesplitst. Het provinciaal deel met de omvang van 400 fte wordt afgesplitst en zal worden overgedragen aan de provincies. De bijbehorende middelen (41 miljoen euro) worden aan het Provinciefonds toegevoegd en in de jaren 2012-2014 wordt DLG ingezet bij de ontwikkeling en realisatie van de herijkte Ecologische Hoofdstructuur. Voor de nieuw te vormen provincie geldt dus dat het takenpakket van de DLG zal worden overgeheveld, inclusief een deel van de medewerkers.

Veranderingen specifiek voor het gebied Noordvleugelprovincie

Samenwerking Staatsbosbeheer

De provincies hebben belang bij goede samenwerking met beheerders van grote terreinen om de provinciale kerntaak geïntegreerd te kunnen uitvoeren. Hiertoe hebben de provincies met verschillende grote terreinbeheerders al een goede samenwerking over de integrale afstemming van het beheer. De provincies hebben bewezen in staat te zijn om het samenwerkingsproces te faciliteren en tot een goed resultaat te brengen.

De Noordvleugelprovincie heeft - evenals de andere provincies - de regierol bij gebiedsprocessen. Vanuit deze rol zal de Noordvleugelprovincie samen met de grote terreinbeheerders, waaronder Staatsbosbeheer, afspraken maken over een constructieve samenwerking bij het gecoördineerd beheer van de terreinen.

De Staatssecretaris van EZ is voornemens om met Staatsbosbeheer afspraken te maken over hun coöperatieve en constructieve bijdrage aan deze gebiedsprocessen, vanuit een streven naar efficiencywinst en kwaliteitsverbetering (grotere eenheden).

7. Cultuurhistorie en culturele infrastructuur

Algemeen

Op basis van de uitgangspunten in de 'Beleidsbrief modernisering monumentenzorg' en de 'Visie erfgoed en ruimte' werken de provincies en het Rijk samen aan een effectieve, efficiënte en duurzame erfgoedzorg. De provincie heeft taken en bevoegdheden in het domein van de ruimtelijke ontwikkeling en het omgevingsbeleid. Zij speelt een verbindende rol en fungeert als gebiedsregisseur. Daardoor is zij bij uitstek in staat om, met behulp van restauratiemiddelen, zorg

te dragen voor beheer en behoud van het cultureel erfgoed. De huidige situatie waarin de provincies ingevolge een bestuurlijke afspraak de restauratiemiddelen verdelen blijft voor de nieuwe provincie gehandhaafd, tenzij evaluatie uitwijst dat de rijksbelangen hiermee onvoldoende worden gediend. Ten behoeve van een kwalitatief goed en soepel restauratieproces kan de provincie voor specialistische kennis en kunde een beroep doen op de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze complementaire wijze van samenwerken vermindert de lasten voor de provincie.

Datum
13 december 2013
Kenmerk
2013-0000761599

Generieke veranderingen (voor alle provincies)

Er zijn specifiek voor de Noordvleugelprovincie geen veranderingen op het terrein van cultuurhistorie en culturele infrastructuur. De onderstaande tekst aangaande openbare bibliotheken is van toepassing op alle provincies.

Openbare bibliotheken en de provincies

Begin januari 2014 gaat een nieuwe Bibliotheekwet naar de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel vindt zijn aanleiding in een groot aantal maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, zoals: digitalisering en de rol van internet, ontwikkelingen in het openbare bibliotheekwerk en in het lokale bestuur. Diverse analyses wijzen uit dat het openbare bibliotheekwerk onvoldoende samenhang kent, het publieksbereik terugloopt en bij ongewijzigd beleid desintegratie kan optreden. Het wetsvoorstel beoogt de samenhang in het bibliotheekstelsel te versterken en het publieksbereik te vergroten. Dat vindt plaats door de publieke waarden en maatschappelijke functies opnieuw te definiëren en het bibliotheekwerk (fysiek en digitaal) te ordenen als een netwerk van met elkaar samenwerkende organisaties. De bestaande rolverdeling tussen de drie overheden blijft daarbij in stand. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het lokale bibliotheekwerk, de provincies hebben een taak voor activiteiten die op bovenlokaal niveau moeten worden uitgevoerd, zoals het zgn. interbibliotheccair leenverkeer en het Rijk is verantwoordelijk voor landelijke taken. Tot de landelijke taken hoort ook de landelijke digitale bibliotheek (infrastructuur en inkoop e-content).

Resumerend wordt specifiek de Noordvleugelprovincie in 2016 geëquipeerd met een aanvullend instrumentarium op de volgende onderwerpen:

1. Experiment gemeentelijke herindeling;
2. Experiment bevoegdheid opleggen bestuurskrachtonderzoek;
3. Pilot topsectoren in de regio;
4. Regiostimulering en individuele bedrijfsvoorlichting in samenwerking met de Kamer van Koophandel in relatie tot regionaal economisch beleid;
5. Directe inbreng in grootstedelijke verkeer- en vervoervraagstukken via samenwerking met of positie in de vervoerregio;
6. Stevigere positionering in MIRT omgeving;
7. Intensivering samenwerking met Rijkswaterstaat op beheer en onderhoud en verkeersmanagement in infrastructuur;
8. Gezamenlijke aanpak Hoofdwatersysteem;
9. Deelname aan Omgevingsraad Schiphol;
10. Pilot geluidnormering Noordzeekanaalgebied;
11. Provinciale rol bij Staatsbosbeheer.

Met de versterking van het instrumentarium geeft het kabinet de Noordvleugelprovincie ruimte en vertrouwen; de provincie nieuwe stijl wordt geëquipeerd en gepositioneerd als krachtig regionaal gebiedsregisseur, passend bij het ruimtelijk-economisch profiel en de provinciale opgaven in dit complexe gebied. De nieuwe provincie kan zodoende meerwaarde creëren die bijdraagt aan de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de hele provincie.

Datum
13 december 2013
Kenmerk
2013-0000761599

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Dr. R.H.A. Plasterk